

АНОТАЦІЇ

Лазарєв Ф.В. Вживання та мудрість у контексті філософії історії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С. 3-15.

У статті розглядається поняття "вживання" як фундаментальна категорія філософії історії. Стверджується, що вживання має інтервальну природу, зокрема, у визначених інтервалах воно може приймати форму чи прогресу, чи сталого розвитку. Автор аналізує стратегію вживання локальних, у тому числі слов'янської, культур в епоху глобалізації, доводячи, що вирішальну роль при цьому грає звертання до мудрості як до однієї з духовних традицій.

Ключові слова: вживання, мудрість, глобалізація, прогрес, сталий розвиток, філософія історії.

Ніколко В.Н. Примітивні логіки // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С. 16-22.

У статті розглядається розширення символічної логіки, що здійснюється на основі проекту депсихизації логіки. Результатом такого розширення є клас примітивних логік, тобто множини графічних об'єктів, що одержуються один з одного за допомогою правил побудови складних об'єктів із простих.

Ключові слова: логіка, депсихизація, примітивні логіки.

Шевелева І.П. Традиція та маргінальність у глобальному світі // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С. 23-27.

У статті аналізується модель історії, що розглядає як активного суб'єкта локальні культури, а не окремі особистості. Підкреслюється, що для розуміння локальних культур необхідно розглядати взаємодію традицій і маргінального як факторів, що визначають зміст культури.

Ключові слова: культура, традиція, маргінальність, глобалізація.

Трифонов М.К. "Школа мудрості" та сучасна освіта // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С. 28-32.

У статті запропоновано культурний проект принципово іншої, стосовно діючої, форми навчання і виховання, де освіта будувалась би не на пріоритеті західних чи східних цінностей, а на принципі синтезу світових культур, на стратегії культурного діалогу між Заходом і Сходом. Однієї з таких форм отримання освіти могла б стати пропонувана даним проектом школа мудрості.

Ключові слова: випереджальне навчання, школа мудрості, освіта, діалог культур.

Ганзін І.В. Інтервальний (багатомірний) підхід як методологія нової парадигми в психіатрії та психотерапії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С. 33-37.

У статті аналізується системна криза в психіатрії, яку було спричинено наявністю низки протиріч. З погляду автора, єдиним засобом подолання зазначених протиріч є перехід до нового образу раціональності - багатомірному розуму, основною пізнавальною позицією якого є "смыслеутворюючий інтервал". Методологія інтервального підходу становить інтерес для сучасної клінічної психіатрії, тому що в перспективі створює передумови для творчого розвитку на стику наукових дисциплін.

Ключові слова: інтервальний підхід, психіатрія, психотерапія, комунікативна поведінка.

Рискельдієва Л.Т. Історія філософії як дисципліна практичної філософії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.38-46.

У статті аналізується проблематика історії філософії, що обумовлено важливістю і значущістю історико-філософських досліджень у сучасній філософії. У статті дається визначення місця історії філософії в системі філософської освіти й у філософії в цілому. Уперше робиться спроба визначення інтелектуальної топіки історії філософії в дискурсе практичної філософії.

Ключові слова: історія філософії, практична філософія, компаративістика, герменевтика, дисципліна.

Зарипин О.В. Практичний статус cogito // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.47-54.

Стаття присвячена розгляду питання з області феноменологічної філософії про можливість застосування трансцендентальних споглядань у сфері природної настанови свідомості. У якості основної висувається теза про те, що здійснюване в cogito прагнення до очевидності є не тільки теоретичним, але також здатно приймати форму практичної діяльності.

Ключові слова: cogito, трансцендентальна установа, природна установа.

Тимохін О.М. Належне як онтологічний зміст норм // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.55-63.

У статті аналізується онтологічний аспект центрального поняття практичної філософії: поняття "норма". Наявність у нормах онтологічного змісту розглядається як критерій об'єктивності норм. При цьому стверджується, що буття норм полягає в феномені належності, тобто в обумовленості вчинку апріорними судженнями розуму.

Ключові слова: норма, практична філософія, повинність

Балабанова Г.П. Культурні простори виробництва людського в людині // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.64-70.

У статті розглядається питання про простори виробництва людського в людині, що розуміються як специфічно людські сфери його буття, що здатні конституювати всі основні родові властивості людини. На думку автора, сукупність цих просторів представлена феноменом культури як сфери практичної діяльності людини.

Ключові слова: культура, техносфера, культуросфера.

Костюк-Федорук А.А. Світогляд як соціокультурний феномен // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.71-78.

У статті аналізується феномен світогляду в контексті соціокультурної реальності, виділяються основні координати світогляду, що утворюють базовий рівень конституювання картини світу як елемента світогляду. Стверджується, що через світорозуміння світогляд проникає в усі сфери діяльності, у тому числі, в науку.

Ключові слова: світогляд, картина світу, світорозуміння.

Гадеєв А.В. Ліквідація слов'янських народів та знищення їхньої державності - головна мета фашистського нападу в 1941 році // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.79-84.

У статті аналізується проблема ідеологічної оцінки характеру Великої Вітчизняної війни. Затверджується, що, основна мета нападу фашистської Німеччини полягала в досягненні культурної дезорганізації та наступної ліквідації слов'янського етносу.

Ключові слова: Велика Вітчизняна війна, слов'янський народ.

Кононенко Т.В. До питання про національну ідею. Росієцентризм як основна риса російської філософії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.85-92.

У цій статті мова йде про особливості російської філософії XIX - XX століть. Автор акцентує Росієцентричність, націоналістичність російської філософії. Головна увага приділяється проблемі співвідношення теоретичних положень російських філософів практичному аспекту.

Ключові слова: російська філософія, російська ідеологія, Росієцентризм.

Кубухова Н.В. Танатос як екзистенціально-ціннісний вибір // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004.Т. 17 (56). - №1. – С.93-99.

Ця стаття присвячена проблемі ціннісного самовизначення особистості. Автор розглядає життєдіяльність особистості, яка обрала в якості життєвого стилю служіння Танатосу, ідеї Руйнування, що протистоїть Еросу, ідеї Творчості.

Ключові слова: особистість, сенс життя, Ерос, Танатос.

Савост'янова М.В. До проблеми змістовної домінанти науки в культурі // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004. Т. 17 (56). - №1. - С.100-107.

У статті розглядаються світоглядні, методологічні, аксиологічні причини кризи змістовної домінанти науки в культурі. Пропонується уточнення функціонального діапазону науки і її місця серед інших феноменів культури.

Ключові слова: наука, культура, методологія.

Філатов А.С. Екологія та ноосфера Вернадського: співвідношення понять // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004. Т. 17 (56). - №1. - С.108-114.

У статті досліджується характер взаємини людини і світу як проблема, що вимагає перегляду традиційного поняття екології. Можливість подібного перегляду пов'язується з вченням В.И. Вернадського про ноосферу.

Ключові слова: екологія, ноосфера, людина, природа.

Басюк З.К. Аналіз дискурса: досвід рефлексії // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004. Т. 17 (56). - №1. - С.115-122.

У статті аналізується поняття дискурса в якості одного з ключових концептів сучасної філософської думки. Підкреслюється проблема поліморфності як у відношенні спроб теоретичного осмислення дискурсивності, так і у відношенні процесів функціонування дискурса в культурі.

Ключові слова: дискурс, текст, мова.

Андреев В.М. Універсальний метод пізнання людини та суспільства // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004. Т. 17 (56). - №1. - С.123-130.

Стаття присвячена ідеї універсальної методології соціального пізнання. У якості базового розглядається принцип "необхідності протиріч", на підставі якого досліджується можливість збагнення сутності людини як історичної й одночасно соціальної істоти.

Ключові слова: універсальний метод пізнання, людина, суспільство.

Донцов Я.І. Мудрість у контексті європейської культури // Вчені записки ТНУ. Серія: Філософія. Соціологія, 2004. Т. 17 (56). - №1. - С.131-138.

Стаття присвячена культурно-історичному аналізу поняття мудрості в якості однієї з домінант європейської культури. Основний акцент робиться на спробі інтерпретації мудрості як трансценденції, у формі якої людина прилучається до вищого змісту буття, що досягається інтуїтивно.

Ключові слова: мудрість, людина, інтуїція.